

Komise pro cenné papíry

V Praze dne 21.6.1999

Věc: Interpretace ustanovení § 46 odst.7

Počet fyzických osob odpovědných za provádění činností banky - obchodníka s cennými papíry ve smyslu ustanovení § 46 odst. 7 věta třetí

Ustanovení § 46 odst.7 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "ZCP") ve třetí větě stanoví : *"Jestliže činnost obchodníka s cennými papíry vykonává banka, podléhá schválení Komise **pouze ta fyzická osoba** vymezená v první větě, která bude odpovědna za provádění činností obchodníka s cennými papíry"* (dále jen "Třetí věta").

V praxi se vedou diskuse o tom, jak uvedené ustanovení § 46 odst. 7 ZCP interpretovat ve vztahu k bance, která má povolení obchodovat s cennými papíry (dále jen "banka-obchodník s cennými papíry"). Zda banka-obchodník s cennými papíry může pro účely předchozího schválení ve smyslu ustanovení § 46 odst. 7 ZCP určit pouze jednu osobu, vykonávající funkci statutárního orgánu nebo jeho člena nebo člena dozorčí rady, odpovědnou za provádění činností banky-obchodníka s cennými papíry anebo, zda ZCP připouští, aby za činnost banky - obchodníka s cennými papíry bylo odpovědno více fyzických osob.

Úlohou výkladu právních norem je vystihnout smysl a funkci právní normy v souvislosti s podmínkami a potřebami, v nichž se má norma realizovat. Při interpretaci ustanovení § 46 odst. 7 ZCP lze použít dvě metody výkladu, a to výkladu gramatického a výkladu logického. Při použití metody gramatického výkladu lze vycházet z toho, že zákonodárce sice ve Třetí větě užil singuláru, tj. jednotného čísla, ale současně odkázal na větu první ustanovení § 46 odst.7 ZCP (*"pouze ta fyzická osoba vymezená v první větě"*). Zmiňovaná první věta ustanovení § 46 odst. 7 ZCP přitom výslovně užívá plurálu, tj. množného čísla (*"jmenování nebo volba fyzických osob do funkce"*).

Třetí větu je, dle názoru Komise pro cenné papíry, nutné vykládat tak, že každá z fyzických osob, která bude odpovědna za provádění činností banky-obchodníka s cennými papíry, podléhá schválení Komise pro cenné papíry. Zákonodárce v první větě ustanovení § 46 odst.7 ZCP užil plurálu, přestože dle Legislativních pravidel vlády, které obsahují zásady legislativní techniky, je vhodnější v textu právního předpisu užívat singuláru. Užití plurálu lze tedy v daném případě chápat spíše jako návaznost na příslušná ustanovení zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, která stanoví např. u akciové společnosti minimálně tříčlenný statutární orgán i dozorčí radu. Zákonodárce se chybným užitím plurálu zřejmě snažil zdůraznit, že každá osoba, která je členem statutárního orgánu nebo dozorčí rady obchodníka s cennými papíry podléhá schválení Komise pro cenné papíry.

Při použití metody logického výkladu právní normy se totiž uplatní *argumentum a minori ad maius*, protože pokud ZCP v předmětné Třetí větě připouští, aby banka, která vykonává činnost obchodníka s cennými papíry, určila jako odpovědnou za výkon činností jednu fyzickou osobu, nebrání žádné ustanovení ZCP ani dalších právních předpisů, aby za členy statutárního orgánu nebo dozorčí rady banky bylo určeno více fyzických osob, které budou odpovědny za provádění činností obchodníka s cennými papíry ve smyslu ustanovení § 46 odst. 7 ZCP.

Schválení Komise pro cenné papíry podle ustanovení § 46 odst. 7 ZCP podléhají pouze osoby, které jsou jmenované nebo volené do funkce statutárního orgánu nebo za členy statutárního orgánu nebo dozorčí rady obchodníka s cennými papíry. Z toho lze dovodit, že jiné osoby než výše uvedené, jako např. zaměstnanci banky nepodléhají schválení Komise pro cenné papíry. Schválení člena dozorčí rady obchodníka s cennými papíry - banky, jako osoby odpovědné provádění činnosti obchodníka s cennými papíry, je diskutabilní. Při použití gramatického výkladu právní normy lze dospět k závěru, že osobou odpovědnou za provádění činnosti obchodníka s cennými papíry může být kterákoli osoba uvedená ve větě první, tj. osoba z funkcí statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo dozorčí rady. Při použití teleologického výkladu a aplikaci příslušných ustanovení obchodního zákoníku o představenstvu a dozorčí radě akciové společnosti, lze naopak dospět k závěru, že v případě banky - obchodníka s cennými papíry bude osobou odpovědnou za provádění činnosti obchodníka s cennými papíry pouze člen představenstva, a to vzhledem k obsahové náplni své funkce. Pokud jde o člena dozorčího orgánu, je na místě argument, že z povahy funkce člena dozorčího orgánu nelze činit takovou osobu odpovědnou za provádění činnosti obchodníka s cennými papíry ve smyslu ustanovení § 46 odst. 7 ZCP.

Za provádění činností banky-obchodníka s cennými papíry může být určeno jako odpovědných více fyzických osob, jejichž jmenování nebo volba za členy statutárního orgánu podléhá schválení Komise pro cenné papíry ve smyslu ustanovení § 46 odst. 7 ZCP.